

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1052/2024
06.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Мирјане Андријашевић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Миловановић, адвокат из ..., против туженог АД „Електропривреда Србије“, са седиштем у Београду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4502/23 од 26.10.2023. године, у седници већа одржаној 06.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда Београду Гж1 4502/23 од 26.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2372/20 од 06.07.2023. године, ставом првим изреке, утврђено је да је ништав Уговор о обављању привремених и повремених послова број ... закључен дана 01.07.2020. године на период од 11.07.2020. године до 28.12.2020. године, између тужиоца и туженог, што је тужени дужан да трпи. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог, почев од 11.07.2020. године, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 229.500,00 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4502/23 од 26.10.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2372/20 од 06.07.2023. године, у ставу првом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав Уговор о обављању привремених и повремених послова број ... закључен дана 01.07.2020. године на период од 11.07.2020. године до 28.12.2020. године, између тужиоца и туженог, што је тужени дужан да трпи. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2372/20 од 06.07.2023. године, у ставу другом изреке и одбијен као

неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време код туженог, почев од 11.07.2020. године, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2372/20 од 06.07.2023. године и одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 229.500,00 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење па до коначне исплате. Ставом четвртим, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 3.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење, па до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредбе парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23- други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био ангажован у периоду од 01.02.2016. године до 28.12.2020. године и обављао је рад по основу више закључених Уговора о обављању привремених и повремених послова. Тужилац је све време, у континуитету, обављао послове на истом радном месту, који по називу и опису одговарају радном месту ... у оквиру Службе за ... код туженог, које је систематизовано Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у ЈП „Електтопривреда Србије“ од 14.12.2015. године, под редним бројем ...

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца за утврђење ништавости Уговора о обављању привремених и повремених послова од 01.07.2020. године основан. По становишту тог суда, уговори о обављању привремених и повремених послова закључени су противно одредби члана 197. Закона о раду, јер је тужилац све време рада код туженог обављао истоврсне послове систематизованог радног места Последично томе, првостепени суд је, оценивши да су испуњени услови за правну фикцију из члана 32. став 2. Закона о раду, утврдио да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 11.07.2020. године, као дана ступања на рад по основу последњег у низу закљученог уговора о обављању привремених и повремених послова са туженим.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог дошао до другачијег закључка, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца. Према оцени тог суда, тужени према Закону о буџетском систему спада у кориснике јавних средстава, због чега се у односу на њега примењују одредбе тог закона којима је

у спорном периоду била прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места.

Изложено правно становиште другостепеног суда, засновано на одредбама Закона о буџетском систему, прихвата и ревизијски суд.

Тужени је, сагласно члану 2. став 1. тачка 5) Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије“ број 54/09 са каснијим изменама и допунама), корисник јавних средстава због чега се и на њега примењују одредбе тог Закона. Законом о изменама и допунама закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије“ број 108 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, осим ако постоји сагласност тела Владе, на предлог другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Примена наведене одредбе је новелама Закона о буџетском систему продужавана, тако да корисници јавних средстава нису могли заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Одредбом члана 105. наведеног Закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона. Зато се одредбе Закона о буџетском систему којим је корисницима јавних средстава забрањено заснивање радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места (осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног тела Владе), према одредбама Закона о раду налазе у односу посебног и општег закона и дерогирају примену члана 37. Закона о раду којим је уређен преображај радног односа – прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Следствено изложеном, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Тужилац није могао засновати радни однос на неодређено време, јер је у време када је ступио на рад била на снази одредба члана 27е став 34. Закона о буџетском систему, којом је туженом било забрањено заснивање радног односа са новим лицима. Означена одредба Закона о буџетском систему, по правилу да посебан закон дерогира општи закон, искључује примену члана 37. Закона о раду, с тим што нема услова за изузетак предвиђен ставом 35. наведене одредбе Закона о буџетском систему јер не постоји сагласност надлежног тела Владе за заснивање радног односа.

По оцени Врховног суда, нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права, као и указивање да је према Закону о буџетском систему забрана запошљавања била на снази до 31.12.2020. године, јер је у време када је тужбеним захтевом тражено утврђење да је радни однос заснован на неодређено време, важила забрана запошљавања прописана наведеним чланом 27е. став 34. Закона о буџетском систему.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић